

Katholische Einsäßen!

Zufällig sind im Großherzogthume Posen die meisten katholischen Einwohner polnischer Abkunft und die meisten evangelischer Einwohner Deutsche. Dies hat manche unter Euch zu dem Irrthum verleitet, daß wer katholisch ist, auch polnisch sein muß und daß jeder Deutsche evangelisch ist. Ja wir haben erfahren, daß Menschen unter Euch aufgetreten sind, welche Euch sagen, daß deutsch und evangelisch dasselbe ist und eben so polnisch und katholisch. Glaubet solchen Leuten nicht! sie wollen Euch irre führen und hintergehen. Bedenkt doch nur, daß hier in Bromberg, in Gnesen, Silehne, Czarnikau, Chojna, Gollancz u. s. w. viele Katholiken sind, die gar nicht polnisch verstehen, für welche daher die katholischen Geistlichen deutsch predigen müssen. Gleichwohl sind diese Gemeinden eben so gut katholisch, als ihre Glaubensgenossen polnischer Abkunft.

Die Hälfte der Einwohner von Deutschland ist katholisch. Wer deutsch ist, braucht also deswegen noch nicht evangelisch zu sein.

Ebenso sind viele evangelische Gemeinden in Polen, die gar nicht deutsch verstehen,

Katoliccy mieszkańcy!

Przypadkowo znajduje się w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem większa liczba katolickich mieszkańców polskiego rodu i przeciwnie większa liczba ewangelickich mieszkańców Niemców. To wywołało pomiędzy wielu błędne mniemanie, że każdy katolik Polakiem być musi i że każdy Niemiec jest ewangelikiem. Dowiedzieliśmy się nawet o tém, że pomiędzy wami wystąpili ludzie, którzy wam opowiadają, iż Niemiec i ewangelik, a zaś Polak i katolik równe ma znaczenie. Niewierzcie tym ludziom! Oni was chcą uludzić i oمامić. Pomniéjcie na to, że tu w Bydgoszczy, Gnieźnie, Wieleniu, Czarnkowie, Chojnie, Gołańczy i t. d. wiele jest katolików wcale po polsku nieumiejących, dla których katolickie Duchowienstwo po niemiecku każą. Te gminy są jednak tak dobrze katolickie, jak ich współnowiercy polskiego rodu.

Półowa mieszkańców Niemiec są katolikami. Kto jest przeto Niemcem, niepotrzebuje być dla tego ewangelikiem.

Znajdują się równie wiele ewangelickich gmin w Polsce, które wcale

für welche daher ihre Prediger polnisch predigen müssen. Es giebt also auch evangelische Polen.

Jesus Christus, unser Erlöser, ist für die sündige Menschheit aller Nationen gestorben und seine Jünger haben durch die Kraft des h. Geistes das Evangelium in allen Zungen gepredigt. (Ap. Gesch. II. 4) Der Glaube ist daher nach dem Willen unseres Erlösers an keine Nation gebunden.

Die katholische Religion ist unter der Königl. Preuß. Regierung immer aus allen Kräften geschützt und befördert worden; denkt an die vielen katholischen Kirchen und Schulen, welche unter der Preussischen Regierung alljährlich für Euch erbaut worden sind, durch besondere Beihilfe unseres Allergnädigsten Königs, der da will, daß jeder belehrt werde und Gott diene nach dem Glauben seiner Väter.

Darum fürchtet nicht, daß Eure katholische Religion irgend gefährdet wird, denn Ihr sollt nach wie vor Katholiken und Preußen bleiben und unter Preußens Schutz dem Glauben Eurer Vorfahren treu anhängen.

Wer Gott treu dient, der bleibt auch treu seinem Könige, denn alle Obrigkeit ist von Gott.

Bromberg, den 11. April 1848.

Königl. Preussische Regierung.

po niemiecku nieumieją, dla których zatem Xięza kazania po polsku mieć muszą. Są więc także Polacy ewangelicy.

Jezus Chrystus nasz Zbawiciel umarł za grzeszne człowieczeństwo wszelkich narodów a jego zwolennicy ogłaszali mocą Ducha Świętego ewangelią we wszystkich językach (Dzieje Apostolskie II. 4.) Wiara zatem wedle woli Zbawiciela naszego do żadnego nie ogranicza się narodu.

Katolicka religia była zawsze pod Rządem Królewsko-Pruskim wszelkimi siłami broniona i zasilana. Zwróćcie uwagę na tak wiele kościołów i szkół katolickich, które pod Pruskim Rządem corocznie dla Was wybudowane zostały, a to przez szczególną pomoc naszego Najlaskawszego Króla, którego jest woła, aby każdy był pouczany i Bogu służył wedle wiary swoich ojców.

Nielekajcie się więc, żeby Wasza katolicka religia jakowy miała ponieść uszczerbek; zostaniecie bowiem jak przedtém tak i nadal katolikami i Prusakami a pod opieką Rządu Pruskiego wyznawać będziecie wiarę Waszych przodków.

Kto Bogu wiernie służy, ten dotrzyma wiary i swemu Królowi, bo wszelka Żwierzchność od Boga pochodzi.

Bydgoszcz, d. 11. Kwietnia 1848.

Król. Pruska Regencya.